

2023
JAARVERSLAG

Volop in ontwikkeling

cmo stamm.

Inhoud

Voorwoord	3
CMO STAMM	4
Trendbureau Drenthe	6
Drents Panel	7
Werkwijze in beeld	8
Feiten & cijfers	x

Uitgelichte projecten 2023

Brede Welvaart	10 >>
Armoede & Schulden	13 >>
Burgerkracht & Overheidsparticipatie	16 >>
Gezondheid & Welzijn	19 >>
Jeugd, Onderwijs & Arbeid	22 >>

Voorwoord

2023 – Volop in ontwikkeling

Als ik terugkijk op 2023 dan kijk ik terug op een jaar vol ontwikkeling. Zowel om ons heen als binnen onze organisatie.

Zo gingen we onverwachts niet één, maar twee keer naar de stembus. Dit leidde niet alleen landelijk tot een flinke politieke verschuiving, maar ook in de Provinciale en Gedeputeerde Staten van Drenthe. Van de 43 Statenleden zitten er 25 voor het eerst in de Provinciale Staten, waardoor kennisoverdracht extra van belang is. We hebben dan ook ingezet op passende publicaties gedurende de verkiezingsperiode. We zijn blij met de stevige inzet vanuit de provincie Drenthe op brede welvaart en de sociale agenda.

Ook vroegen we het Drents Panel naar de dromen en idealen van Drenthe voor de toekomst. We ontvingen ruim 2.000 dromen en idealen. Inwoners van Drenthe willen onder andere dat hun provincie in 2040 groen en natuurrijk blijft, met veel aandacht voor duurzaamheid en milieubewustzijn.

Per 1 maart is Aleid Brouwer als bijzonder hoogleraar Brede Welvaart & Kansen(on)gelijkheid bij de Rijksuniversiteit Groningen en als senior onderzoeker bij CMO STAMM gestart. Vanuit zowel academisch, beleidsmatig en maatschappelijk oogpunt bestaat een grote behoefte om belangrijke wetenschappelijke inzichten in brede welvaart en kansenongelijkheid te vertalen naar beleid en praktijk.

Door het instellen van deze leerstoel versterken we onze verbinding met de wetenschap en dragen we bij aan verdere kennisontsluiting voor de regio. In 2024 start één van onze collega's met een promotietraject onder leiding van Aleid Brouwer, gericht op brede welvaart en wonen.

Naast onze provinciale projecten voor de provincies hebben we nog 141 projecten en opdrachten uitgevoerd. Onze opdrachtgevers varieerden van overheden, maatschappelijke organisaties tot aan inwoners. Ons onderzoek naar de verschillen in inkomensondersteuning per gemeente in Drenthe en Groningen kreeg terecht veel aandacht. Ook richtten we een jeugdpanel op en hebben we ondersteund met de begeleiding naar een duurzame manier van samenwerken en organiseren van zorg in Drenthe.

Zelf ben ik zeer verheugd dat ik na een periode als waarnemend directeur-bestuurder van CMO STAMM, deze functie nu definitief mag bekleden. Ik kijk ernaar uit om met onze inzichten en vernieuwende oplossingen blijvend bij te dragen aan een krachtige Drentse en Groningse samenleving waarin iedereen meedoet. Dit jaarverslag geeft een compacte impressie van onze inzet in 2023.

Roos Jelier
Directeur-bestuurder

CMO STAMM

Gedragcode, kwaliteit en privacy

Trendbureau Drenthe en Sociaal Planbureau Groningen hanteren de Gedragcode voor onderzoek en statistiek en de Integriteitscode voor statistisch en data-analytisch onderzoek van de Vereniging voor Statistiek en Onderzoek (VSO), de Vereniging voor Beleidsonderzoek (VBO) en de Marktonderzoeksassociatie (MOA). Deze gedragcode is goedgekeurd door het College Bescherming Persoonsgegevens (CPB). Wij voldoen daarmee de eisen van de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Verder houden we ons aan de wettelijke regels volgens de AVG. Wij zijn door CBS erkend als wetenschappelijk gefundeerd onderzoeksbureau en geautoriseerd om zelf onderzoek te doen met de microdata van CBS.

“Samen werken aan een krachtige samenleving in Drenthe. Een samenleving waarin iedereen meedoet. Dat is wat ons drijft.”

Raad van Toezicht

CMO STAMM is statutair een stichting en heeft een Raad van Toezicht. Zij houden toezicht en fungeren als sparringpartner van de directeur-bestuurder. De belangrijkste onderwerpen in 2023 waren: het aanstellen van een directeur-bestuurder, vaststellen van de jaarrekening, begroting, ondernemingsplan en managementreview, adviseren over strategisch plan en de positionering rondom de Provinciale Statenverkiezingen.

Onafhankelijke adviesraad

De adviesraad van Trendbureau Drenthe en Sociaal Planbureau Groningen heeft een belangrijke adviserende taak. De raad voorziet het trend- en planbureau van een kritische reflectie op de onderzoeken, zowel over de maatschappelijke relevantie als het wetenschappelijke niveau. De leden werken in de wetenschap, bij lokale overheden of bij maatschappelijke organisaties. In 2023 adviseerden zij onder meer over generatiearmoede, monitoring brede welvaart, inwonersperspectief op brede welvaart en doorontwikkeling Trendbureau Drenthe en Sociaal Planbureau Groningen.

Trendbureau Drenthe

Trendbureau Drenthe is onderdeel van CMO STAMM en volgt trends en ontwikkelingen in het sociale domein. Met als doel het ondersteunen van de lokale beleidsontwikkeling bij de provincie Drenthe, Drentse gemeenten en maatschappelijke instellingen. We signaleren en monitoren trends en ontwikkelingen in Drenthe.

Onze werkwijze

Onze werkwijze kenmerkt zich door onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en beleidsrelevantie. Wij hechten grote waarde aan het perspectief en verhaal van inwoners en combineren daarom, waar dat kan, feiten en cijfers met de beleving van inwoners. We hebben nauwe contacten met overheden, maatschappelijke instellingen, inwoners en kennisinstututen. Zo weten we wat er speelt en waar het schuurt.

Trendbureau Drenthe doet wetenschappelijk verantwoord beleidsonderzoek. Al onze medewerkers zijn academisch geschoold; enkele medewerkers zijn gepromoveerde onderzoekers. De adviesraad geeft ons een kritische reflectie op de kwaliteit van het onderzoek. Zo borgen we de wetenschappelijke kwaliteit van ons werk.

Monitoren en verdiepend onderzoek

Met onze langjarige monitors volgen we trends en ontwikkelingen op beleidsterreinen als brede welvaart, armoede, jeugd, onderwijs, energietransitie en gezondheid & zorg. We brengen met regelmaat in beeld hoe het gaat in Drenthe en bespreken met Drentse partners wat dat beeld betekent voor hun beleid en praktijk. Onze monitors raken steeds meer bekend, binnen en buiten de provinciegrenzen. Om meer inzicht te krijgen in een aantal actuele ontwikkelingen voerden we in 2023 diverse verdiepende onderzoeken uit. We onderzochten de effecten van schoolmaaltijden door antwoord te geven op de vraag; Onder welke voorwaarden leiden schoolmaaltijden tot meer gelijke kansen op de basisschool? Ook brachten we het aandeel lage inkomens in de Drentse gemeenten op wijkniveau in beeld.

Drents Panel

Hoe gaat het met de Drenten, wat beweegt hen en hoe gaan zij om met veranderingen in hun leefsituatie? Inzicht in de ervaringen en meningen van de inwoners van Drenthe is essentieel voor het maken van beleid. Het Drents Panel bestaat uit ruim 6.000 inwoners van 18 jaar en ouder, verspreid over de provincie Drenthe.

Het Drents Panel geeft Drenten een stem

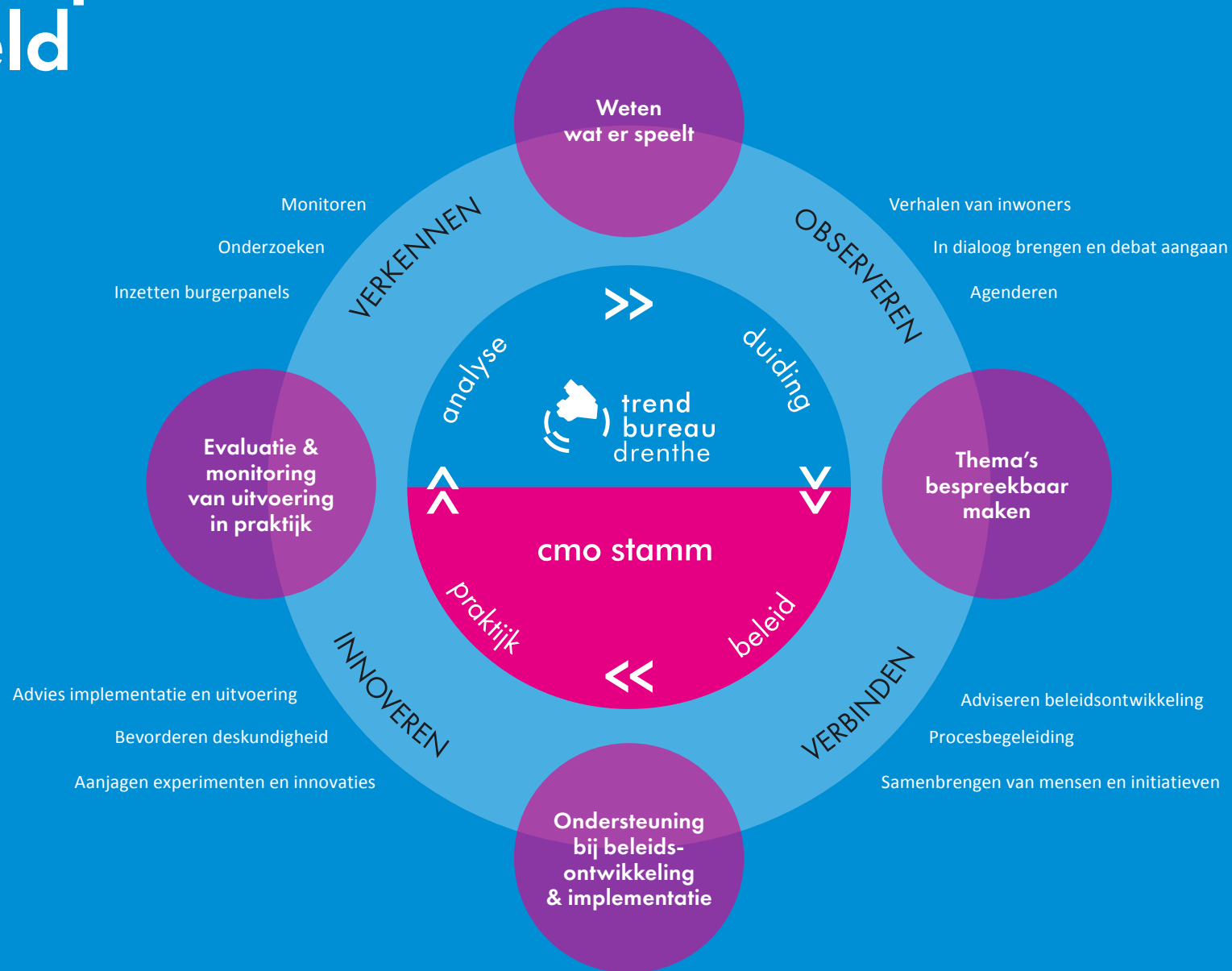
In Drenthe onderzochten we de idealen en dromen die inwoners van Drenthe hebben voor de toekomst. Inwoners van Drenthe willen dat hun provincie in 2040 groen en natuurlijk blijft, met veel aandacht voor duurzaamheid en milieubewustzijn.

Verder deden Trendbureau Drenthe, Sociaal Planbureau Groningen en Planbureau Fryslân samen onderzoek naar de brede welvaart van jongvolwassenen. Jongvolwassenen bleken structureel minder tevreden met hun leven dan mensen uit andere leeftijdsgroepen. Ook is hun brede welvaart lager.

Ook deden we onderzoek naar vrijwilligerswerk en activiteiten in eigen buurt of wijk. Begin 2023 vroegen we inwoners van Drenthe naar verschillende vormen van participatie in de samenleving. Het gaat hier om vrijwilligerswerk binnen organisatieverband en het actief zijn in eigen buurt. In Drenthe verrichtte 54% van de inwoners vrijwilligerswerk in het afgelopen jaar. Hiermee doen inwoners weer evenveel vrijwilligerswerk als in 2019, en meer dan afgelopen twee (corona-)jaren.

Werkwijze in beeld

**Uitgelichte
projecten 2023**

Brede Welvaart

Alles wat het leven de moeite waard maakt

Brede welvaart gaat over *alles wat het leven de moeite waard maakt*. Het gaat over inkomen en werk, maar óók over de woonkwaliteit, natuur, gezondheid en het welbevinden van mensen. Dat is het uitgangspunt achter het concept 'brede welvaart'.

Drenthe wil een regio zijn waar het goed leven is, voor jong en oud. Om te bepalen waar maatregelen genomen moeten worden om brede welvaart vorm te geven, is er behoefte aan meer zicht op hoe het écht met Drenten gaat. Hoe zorg je voor een gebied met een gezonde economische, sociale en ecologische basis? En hoe gaan we om met de grote uitdagingen als klimaatadaptatie, energietransitie en betaalbaar wonen?

Aleid Brouwer geïnstalleerd als bijzonder hoogleraar Brede Welvaart en Kansen(on)gelijkheid

Samen met de Rijksuniversiteit Groningen stelden we in maart 2023 Aleid Brouwer aan als bijzonder hoogleraar Brede Welvaart en Kansen(on)gelijkheid, gecombineerd met een functie als senior onderzoeker op het thema brede welvaart bij CMO STAMM. Door de combinatie van deze twee functies zijn we nog beter in staat om verdiepende kennis op het gebied van brede welvaart en kansen(on)gelijkheid in Noord-Nederland functioneel toe te passen in de praktijk. Aleid geeft onder andere lezingen en doet onderzoek naar brede welvaart in Drenthe en Groningen.

Update monitor brede welvaart Drenthe

Eind 2022 brachten we de Monitor Brede Welvaart Drenthe in boekvorm uit. Sindsdien zijn weer veel nieuwe gegevens beschikbaar. Die hebben we verwerkt in de online Monitor Brede Welvaart. In de online monitor lichten we de belangrijkste inzichten uit en geven we een beknopte duiding. De inzichten gaan zowel over waar we nu staan qua brede welvaart, maar ook waar we vandaan komen (de trend).

Toekomstdromen voor Drenthe

Wat zijn de idealen en dromen voor de toekomst van Drenthe? Afgelopen jaar stelden we deze vraag aan het Drents Panel. We ontvingen ruim 2.000 dromen en idealen. Inwoners van Drenthe willen onder andere dat hun provincie in 2040 groen en natuurlijk blijft, met veel aandacht voor duurzaamheid en milieubewustzijn. Ze willen dat iedereen een fijn leven kan leiden in Drenthe, met goede zorgvoorzieningen, betaalbare huizen en gelijke kansen voor alle inwoners.

Lagere brede welvaart bij jongvolwassenen in Noord-Nederland

Trendbureau Drenthe, Sociaal Planbureau Groningen en Planbureau Fryslân deden onderzoek naar de brede welvaart van jongvolwassenen in Noord-Nederland. Jongvolwassenen blijken structureel minder tevreden met hun leven dan mensen uit andere leeftijdsgroepen. Ook is hun brede welvaart lager. Om het onderzoek verder toe te lichten namen we een podcast op met onderzoeker Marije Kooistra.

Gemeentelijke Collegetour Brede Welvaart

Hoe ziet de brede welvaart in jouw gemeente eruit? Wat zijn de verwachtingen en wensen voor de toekomst? En welke rol kan brede welvaart spelen in gemeentelijk beleid? We gingen op pad met een collegetour naar Colleges van burgemeesters en wethouders om antwoord te geven op deze vragen en meer. Colleges die inzicht geven in de brede-welvaartssituatie in een specifieke gemeente.

Kennis- en Leerprogramma 'Brede welvaart in beleid' van start

In het Nationaal Netwerk Brede Welvaart bundelen zes regionale planbureaus en vier Rijksdepartementen de krachten om gezamenlijk werk te maken van brede welvaart. Begin 2023 startten we vanuit het netwerk met een Kennis- en Leerprogramma 'Brede welvaart in beleid'. Een programma waarin regiobureaus elk aan de slag gaan met een thema om vanuit een breed welvaartsperspectief te kijken naar regionale vraagstukken. Bestuurders en beleidsmakers uit heel Nederland worden geholpen met het toepassen van brede welvaart in de beleidspraktijk.

Armoede & Schulden

Samen optrekken tegen armoede en schulden

Steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen. De hoge energiekosten en de stijgende inflatie van het afgelopen jaar hebben de bestaanszekerheid voor veel Drenten verder onder druk gezet. De groep financieel kwetsbaren is groter geworden en armoede houdt soms ook nog eens generaties lang aan. Om de cyclus te doorbreken ondersteunen wij overheden en maatschappelijke organisaties bij de aanpak van armoede en schulden.

Wij maken ons sterk voor het terugdringen van armoede en het vergroten van bestaanszekerheid. Mensen moeten de ondersteuning krijgen om de regie over hun eigen leven weer terug te krijgen en om, als dat kan, via betaald werk financieel onafhankelijker te worden.

Alleen als we samen optrekken met alle betrokken partijen en inwoners kunnen we armoede en schulden bestrijden.

Verschillen in inkomensondersteuning tussen gemeenten

Bestaanszekerheid is een thema dat in 2023 veel aandacht kreeg. Veel huishoudens hebben moeite met rondkomen en hebben inkomensondersteuning nodig vanuit de gemeente. Wij deden onderzoek naar de verschillen op het terrein van inkomensondersteuning per gemeente in Drenthe en Groningen. Deze verschillen bleken groot. Een huishouden maakt in de ene gemeente aanspraak op meer of ruimere regelingen dan in de andere. Het maakt dus uit in welke gemeente je woont en met wie je woont.

Ervaringsdeskundigen delen 'Sterke Verhalen over armoede'

Het frame dat op armoede geplakt wordt past vaak niet bij het perspectief van mensen die armoede ervaren. Beleidsmakers hebben vaak zelf weinig, of geen directe ervaring met armoede. Met 'Sterke Verhalen' bieden ervaringsdeskundigen een platform om hun kijk te delen op dingen die anders moeten. We brachten afgelopen jaar drie nieuwe podcasts uit waarin ervaringsdeskundige Karin en armoedeonderzoeker Erik Meij in gesprek gingen met bijzondere mensen over hun verhaal.

Bondgenootschap 'Naar een Geletterd Drenthe' bestaat 10 jaar

In 2023 bestond het programma 'Naar een Geletterd Drenthe' 10 jaar. In Drenthe is circa 12% van de volwassenen laaggeletterd. Zij hebben moeite met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Om elkaar beter te vinden en kennis te delen gebruikt het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe het digitaal kennisplatform naareengeletterddrenthe.nl.

Alliantie van Kracht tegen armoede

In het Drents-Groningse veenkoloniale gebied leven een kleine 14.000 gezinnen in armoede, vaak generatie op generatie. Hoe komen deze gezinnen uit de vicieuze cirkel van overerfbare armoede? Het netwerk Alliantie van Kracht gaat samen met de bewoners van de regio deze uitdaging aan. De Alliantie van Kracht bestaat uit organisaties in de sectoren wonen, welzijn en zorg, gemeenten, ervaringsdeskundigen en kennisinstellingen. Ook in 2023 leverden we een bijdrage aan de ontwikkeling van het programma. We volgden trends en ontwikkelingen op het gebied van armoede in Drenthe en Groningen en we voerden het programmamanagement uit.

Burgerkracht & Overheids- participatie

Actieve inwoners met slimme ideeën

Actieve inwoners ontwikkelen talloze bruisende initiatieven. Doordat mensen van dichtbij zien wat nodig is in hun omgeving, ontstaan vaak slimme ideeën en krachtige oplossingen. We zien mooie voorbeelden van mensen die hun wijk socialer, mooier of duurzamer maken. Tot initiatieven die gemeenten uitdagen om daadwerkelijk taken over te nemen.

Dagelijks praten we met de mensen in de wijken, buurten en dorpen. We praten ook met de mensen die actief zijn binnen de gemeenten – waar lopen ze tegen aan, waar zien ze de kansen? We volgen de denkers en onderzoekers nauwgezet en kritisch. We kijken hoe voorlopers het doen, in binnen- en buitenland.

Vrijwilligerswerk en buurtparticipatie in Drenthe en Groningen

Hoeveel Drenten en Groningers verrichten vrijwilligerswerk? Waarom zijn ze actief in organisaties of in de buurt en wijk? En hoe denken de inwoners over vrijwilligerswerk in de toekomst? Begin 2023 vroegen we inwoners naar verschillende vormen van participatie in de Drentse en Groningse samenleving. In Drenthe blijkt 54% van de inwoners vrijwilligerswerk te hebben gedaan. Ook overweegt de helft van de Drenten die geen vrijwilligerswerk doen dit wel voor de toekomst.

Inspiratiecafé maatschappelijke waarde

Maatschappelijke waarde is de waarde die een initiatief toevoegt aan de maatschappij, zowel vanuit financieel als sociaal perspectief. In juni 2023 organiseerden we samen met de BOKD een Inspiratiecafé maatschappelijke waarde. Het inspiratiecafé trok dorpscontactambtenaren en welzijnsmedewerkers uit de provincies Drenthe en Groningen. We deelden inspirerende inzichten en deelnemers konden van elkaars ervaringen leren.

Vitale dorpen en buurten

Het samenspel tussen inwoners en gemeenten speelt een cruciale rol bij het vitaal en toekomstbestendig houden van dorpen en buurten. Om dit te bewerkstelligen, werken we in opdracht van de provincie Drenthe nauw samen met de BOKD om zowel het netwerk van inwoners als van gemeenten en maatschappelijke instellingen te versterken. Binnen de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe werken we doelgericht aan de eerder genoemde uitdagingen op het gebied van werken, wonen en welzijn. Afgelopen jaar werkten we binnen deze Regio Deal aan het project "Vitale Dorpen". We stelden onszelf de vragen: "Hoe blijven dorpen vitaal en hoe kunnen overheden daarin ondersteunen?" We onderzochten welke succesvolle elementen in meerdere dorpen toegepast kunnen worden, zodat deze overgedragen worden aan andere dorpen en gemeenten.

Fondsencafé in Pesse een groot succes

Samen met de BOKD organiseerden we vorig jaar een fondsencafé in Pesse. Met ruim 100 deelnemers was het netwerkevenement een groot succes. Het Fondsencafé bood Drenten met een goed idee, dat bijdraagt aan de toekomst van onze provincie, een plek om het gesprek aan te gaan met fondsen en adviseurs. Zo worden initiatiefnemers geholpen om van idee naar uitvoering te komen.

Gezondheid & Welzijn

Iedereen heeft recht op een goed leven

Verskillende ontwikkelingen zetten onze zorg, gezondheid en welzijn in de aankomende jaren (verder) onder druk. Denk hierbij aan vergrijzing, een toename van het aantal chronisch zieken en minder zorgpersoneel. Verder kan sociale ongelijkheid leiden tot ongelijke toegang tot onze gezondheidszorg, met toenemende gezondheidsverschillen tot gevolg.

Wij adviseren inwoners, gemeenten en instellingen bij deze uitdagende veranderopgave. We zien volop kansen bij het aanboren van de eigen kracht van Drenten, maar willen ook de grenzen van deze kanteling voor kwetsbare inwoners bewaken. Daar blijft een steuntje in de rug nodig. Omdat ook de kwetsbare Drent, net als ieder ander, recht heeft op een goed leven en optimale participatie.

Hoe gaat het met de Positieve Gezondheid in Drenthe?

In 2023 publiceerden we een feitenblad met inzichten in een nieuw perspectief op gezondheid; 'Positieve Gezondheid'. Het gedachtegoed van Positieve Gezondheid is ontstaan als een alternatief op de meer 'traditionele kijk' op gezondheid. Bij Positieve Gezondheid gaat het niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid, maar staat het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren centraal. Er blijkt onder andere een duidelijk verband tussen sociaal-economische status en Positieve Gezondheid. Hoe hoger het inkomen, hoe beter de Positieve Gezondheid.

Sportgedrag van Drenten

Actief bezig zijn met sport en bewegen bevordert de gezondheid, het sociale leven en persoonlijk welzijn, biedt mentale uitdaging en geeft voldoening. We vroegen het Drents Panel vorig jaar naar het sportgedrag van Drenten in 2023. Uit het onderzoek blijkt onder andere dat 32% van de Drenten in 2023 sportte bij een sportvereniging of sportaanbieder. Daarnaast viel op dat 35% van de panelleden in de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek niet gesport heeft.

Overbelasting Drentse mantelzorgers voorkomen en verhelpen

Ook in Drenthe raken nog steeds teveel mantelzorgers overbelast. Met de vergrijzing, de toenemende druk op de zorg en een beleidskoers gericht op langer thuis wonen is het van groot belang om dit tegen te gaan. Samen met het Drents Platform Mantelzorg deden we aanbevelingen voor de aanpak van mantelzorg en respijtzorg. Hoe kunnen we overbelasting van Drentse mantelzorgers voorkomen en verhelpen?

Het Drents Zorglandschap is volop in beweging!

De afgelopen tijd zijn er veranderingen geweest in hoe de zorg in Drenthe wordt gecoördineerd. Dit komt onder andere door landelijke afspraken, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Met de inzet van een regiocoördinator en regiosecretaris leverden wij een bijdrage aan het opzetten van het programmateam IZA en hebben we geholpen met de begeleiding naar een duurzame manier van samenwerken en organiseren van zorg in Drenthe. Ook organiseerden we samen met partners een GALA bijeenkomst en de regionale preventie-infrastructuur.

De Beweegreis van start in Noord-Nederland!

Ongeveer 35% van de inwoners in Noord-Nederland wil graag bewegen, maar voelt zich niet aangesproken door het beweegaanbod dat tot nu toe bestaat. Een grote groep mensen waarvoor de aanpak anders moet dan tot nu toe is bedacht. Met de training 'De Beweegreis' worden lokale belanghebbenden betrokken en wordt samenwerking met zorgverzekeraars, welzijnsprofessionals, sportverenigingen en gemeentes gestimuleerd. Het resultaat: beweegclubs waar de '35%-groep' zich thuis voelt en op een ontspannen manier aan hun leefstijl kan werken, voor een leven lang bewegen!

Jeugd, Onderwijs & Arbeid

De jeugd heeft de toekomst

De jeugd heeft de toekomst. Zorg voor de jeugd, voor hun ontwikkeling, kansen en mogelijkheden is een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Niet alleen voor ouders en opvoeders, maar ook voor overheden, maatschappelijke organisaties en het onderwijs. Voor de meeste jongeren verloopt het dagelijks leven soepel. Voor sommigen met vallen en opstaan. Wij denken dat goed zicht op de Drentse jeugd belangrijk is voor adequate beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Op die manier bieden we jongeren meer perspectief en een betere toekomst.

Investeren in gelijke kansen in en rond het onderwijs

Ieder kind zou dezelfde kansen moeten krijgen. Dat betekent voor sommige kinderen dat ze meer ondersteuning nodig hebben dan anderen. Vorig jaar deden we onderzoek naar gelijke kansen in het onderwijs. We keken onder andere naar de gevolgen van kinderarmoede, het belang van welzijn en het nut van schoolmaaltijden.

Voorwaarden voor kansrijke schoolmaaltijden

Het lijkt erop dat schoolmaaltijden positieve gezondheidseffecten hebben en dat ze bepaalde ongelijkheden weghalen. Schoolmaaltijden zorgen er namelijk voor dat kinderen die dit eerst niet hadden, met een gevulde maag in de klas zitten. Wij onderzochten de mogelijke effecten van schoolmaaltijden, door antwoord te geven op de vraag: Onder welke voorwaarden leiden schoolmaaltijden tot meer gelijke kansen op de basisschool? In een feitenblad laten we vier voorwaarden zien.

Het Drents Jeugdpanel

Veel gemeenten en maatschappelijke organisaties hebben behoefte aan ondersteuning bij het betrekken van de toekomstige generaties bij maatschappelijke vraagstukken. Om deze jongerenparticipatie te bevorderen hebben we vorig jaar een jeugdpanel in Drenthe opgezet. Door met scholen samen te werken kunnen we jongeren goed bereiken. Deelnemende scholen bieden ons de kans om drie uitvragen per jaar te doen onder leerlingen. Er wordt daarbij een digitale vragenlijst verspreid onder de jongeren via een hyperlink en QR-code. We vragen jongeren om mee te denken over thema's die spelen op school en in de buurt.

Hoe gaat het met het onderwijs in jouw gemeente?

In 2023 brachten we feitenbladen over het onderwijs uit voor 11 Drentse gemeenten. De feitenbladen schetsen cijfers van het schooljaar 2022-2023 en eerder. Hoeveel peuters maken gebruik van kinderopvangtoeslag? Hoe goed zijn leerlingen in begrijpend lezen of rekenen? Hoe beoordeelt de inspectie de scholen? Wat voor opleiding volgen leerlingen in het voortgezet onderwijs? En hoe doen de gemeenten het in vergelijking met provinciale en landelijke cijfers? In de feitenbladen beantwoorden we deze vragen.

Feiten & Cijfers

Organisatie

- 41** Medewerkers
- 10** Werkervarings- en stageplaatsen

Projecten

- 115** Provincie Drenthe
- 140** Provincie Groningen
- 9** Provincie Friesland
- 2** Landelijk
- 2** Overige provincies
- 3** Europa

Abonnees nieuwsbrieven

- 4.297** CMO STAMM
- 2.129** Trendbureau Drenthe

Media

- 115** **Berichten** (krant, tv en radio)

Top 3 onderwerpen [trendbureaudrenthe.nl](https://www.trendbureaudrenthe.nl)

- 1** Toekomst Brede welvaart als kompas >>
- 2** Toekomstdromen voor Drenthe >>
- 3** Brede welvaart >>

Top 3 onderwerpen [cmostamm.nl](https://www.cmostamm.nl)

- 1** Persoonlijke verhalen ervaren armoede (podcast) >>
- 2** Even voorstellen: Aleid Brouwer >>
- 3** Podcast: sterke verhalen >>

Volgers social media

- 2.392** **X** (CMO STAMM + Trendbureau Drenthe)
- 2.196** **LinkedIn** (CMO STAMM + Trendbureau Drenthe)

Exploitatierkening

	werkelijk 2023	werkelijk 2022
Baten	€	€
Provincie Groningen	1.243.834	1.081.056
Provincie Drenthe	1.059.411	1.129.128
Overige subsidies & bijdragen	239.835	216.366
Overige opdrachten	1.114.169	1.081.515
Overige baten	7.089-	3.245
	3.650.159	3.511.309
Lasten		
Personeelskosten	2.995.955	2.726.705
Afschrijvingskosten	16.950	15.832
Huisvestingskosten	100.260	83.384
Organisatiekosten	238.267	188.311
Activiteitenkosten	259.650	349.711
	3.611.082	3.363.942
Resultaat uit bedrijfsvoering	39.077	147.366
Financiële baten en lasten	3.028	6.189-
Resultaat voor bestemming	42.105	141.178
Naar bestemmingsreserves	-	30.000-
	42.105	111.178
Naar algemene reserve	42.105	111.178
Resultaat na bestemming	-	-

Trendbureau Drenthe
is onderdeel van CMO STAMM

www.trendbureaudrenthe.nl
www.cmostamm.nl

@2024 CMO STAMM

Vormgeving: Studio Martiene Raven

Credits: pag 3: One up media - David Elzinga. Pag 1+2, 4+5, 6, 9, 10 links, 11 rechts, 12, 13, 14 rechts, 15, 16, 17 links, 19, 20, 21, 22, 23, 24: Shutterstock. Pag 10 rechts: Sytse de Vries/COLD Films. Pag 11 links: Gijs Versteeg